

Tynset kommune

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak: 19/431

HØRING - NY FJELLOV

Saksnr.	Utvalg
19/19	Kommunestyret

Møtedato
26.02.2019

Kortversjon av saken:

Landbruks- og Matdepartementet har sendt NOU (Norges Offentlige Utredninger) 2018:11 om ny fjellov ut på høring. Rådmannen anbefaler at kommunestyret i støtter flertallsforslagene i utvalget. Kommunene må sikres aktiv deltakelse i det videre lovarbeidet og politikkutformingen for å styrke den lokale selvråderetten og verdiskapningen.

Vedlegg

Se linker under saksopplysninger

Andre dokumenter i saken

1. HØRING - NY FJELLOV , datert 11.02.2019

Melding om vedtak sendes til

Landbruks- og matdepartementet, høringsuttaalelsen sendes elektronisk i den digitale løsningen.

Saksopplysninger

Landbruks- og Matdepartementet har sendt NOU (Norges Offentlige Utredninger) 2018:11 om ny fjellov ut på høring. Høringsfristen er 28. februar 2019. Høringsbrevet og hele NOU 2018:11 kan leses her:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---nou-201811-ny-fjellov/id2608828/>

Det ble oppnevnt et Statsalmenningslovutvalg med 12 medlemmer i mars 2016 som legger fram nytt forslag til fjellov, som skal erstatte de to lovene som i dag regulerer bruken av statsallmenningene; Fjellogen av 6. juni 1975 og Statsalmenningsloven av 19. juni 1992.

Kort oppsummert så regulerer statsalmenningsloven virkesretten på skog, mens fjelloven regulerer det øvrige med blant annet jordbrukstilknytt rett i forhold til beiting, setrer og utvisning av dyrkingsjord og jakt, fiske og praktisering av friluftsliv i statsallmenningen.

Utmarkskommunenes Sammenslutning (USS) har laget en fyldig høring, denne kan leses her:

[http://utmark.no/nyheter/uss_horingssvar -
statsalmenningslovutvalget_nou_201811_ny_fjellov](http://utmark.no/nyheter/uss_horingssvar_-_statsalmenningslovutvalget_nou_201811_ny_fjellov)

Saksvurdering

Lovutvalget er enstemmige i mange viktige spørsmål, mens det er et noe varierende flertall og et mindretall på noen områder. Hovedforskjellene synes å være at mindretallet foreslår:

- Mer åpning for salg av statsallmenningens areal.
- Dynamikken i bruksrettene kan ikke være så omfattende som flertallet legger til grunn. Mindretallet mener utviding av rettene kan medføre at eiendomsretten til staten blir uthulet og til slutt kan bli uten reelt innhold.
- SNO overtar mange av de oppsynsoppgaver fjellstyrenes ansatte - Fjelloppsynet - har i statsallmenningene i dag.
- Alle inntekter fra grunndisponering skal gå til Statskog SF v/grunneierfondet, som først dekker egne kostnader med drift og administrasjon i statsallmenningene og deretter skal midler hvert år fordeles likt mellom grunneierfondet og vedkommende fjellkasse. Inntekter fra før loven blir satt i kraft, skal etter mindretallets forslag likevel bare deles for inntekter fra fester av hytter og hoteller.

Flertallsforslagene bygger i utgangspunktet på et bredt kompromiss. Det er i seg selv viktig for en effektiv og god forvaltning av statsallmenningene, og som gir forutsigbarhet for alle berørte parter og størst mulig aksept for beslutningene. Det synes også å være bred enighet om at flere av forslagene bidrar til forenkling og modernisering, som er en klar målsetting med arbeidet som pågår.

Flertallet mener at deres forslag styrker det lokale selvstyret og innebærer overføring av oppgaver fra statlig til lokalt folkevalgt nivå, og at dette legger til rette for mer lokal verdiskapning basert på ressursene i statsallmenningene. Dette er viktig – ikke minst i distriktskommunene. Utmarkskommunenes Sammenslutning (USS) mener at utvalget ikke har levert i forhold til beskrivelsen i mandatet om å «vurdere om det er formålstjenlig å bringe kommunene sterkere inn i forvaltningen av statsallmenningene, samt hvordan lovverket kan bidra til å fremme verdiskapning og effektiv, bærekraftig ressursutnyttelse.» De etterlyser blant annet en drøfting av hvilke oppgaver eller myndighet som kan tenkes lagt til kommunene. Flere oppgaver til kommunene vil være i tråd med regjeringens arbeid med kommunereformen, og dette bør derfor drøftes videre både i forhold til lovarbeidet og politikkutformingen til regjeringen.

USS mener også at kommunene har fått for få muligheter til å gi innspill til utvalget, der de selv ikke var representert. I det videre arbeidet bør det derfor sikres deltakelse fra kommunesektoren som gjør at kommunene høres i tråd med målsettingene om å sikre det lokale selvstyret. I denne sammenheng er det også viktig å peke på at fjellstyrene fortsatt skal oppnevnes av kommunestyret, men at rettighetshaverne skal ha mulighet til å nominere sine representanter.

I forhold til uenighetene i lovutvalget som det er redegjort for over, mener rådmannen at det er flertallsforslagene som bør følges i det videre arbeidet. Dette innebærer blant annet støtte til forslagene om at:

- Det generelle forbudet mot salg av statsallmenningens areal videreføres. Dette er viktig for de jordbruksberettigede, for reindrifta og for jakt-, fiske- og friluftsinnteressene. Store, udelte naturområder har også en verdi i seg selv. Dagens ordning med åpning for utleie av areal og enkelte unntak for salg, videreføres.
- De jordbrukstilknyttede bruksrettene må sikres. Disse rettighetene har stor verdi for den enkelte gårdbruker, for lokalt næringsliv ellers og dermed for bosetning i

allmenningsbygdene. Viktige jordbrukstilknyttede bruksretter er bl.a. beite, setring, tilleggsjord og hogst. Bruksrettene må også kunne utvikle seg dynamisk med «tida og tilhøva» og åpne for andre bruksmåter der andre ikke lengre blir brukt.

- Dagens regime for jakt og fiske i statsallmenningene, herunder ordningen med prisrammer, videreføres.
- Fjelloppsynet fortsetter og SNO kjøper tjenester for å sikre lokal administrasjon med riktig kompetanse og tilstrekkelig kapasitet.
- Statskog SF videreføres som grunneier.
- En større del av verdiskapningen blir igjen lokalt.
- Det tas lokale beslutninger om eventuell sammenslåing av fjellstyrer og allmenningsstyrer.

Utredningen innbefatter mange enkeltforslag. Det kan være utfordrende å se rekkevidden av disse samlet. Dette understreker viktigheten av at kommunenes synspunkter blir lyttet til på en tilfredsstillende måte i det videre arbeidet.

Rådmannens anbefaling

Kommunestyret slutter seg til flertallsforslagene i utredningen om Ny fjellov. Kommunene må sikres aktiv deltakelse i det videre lovarbeidet og politikkutformingene for å styrke den lokale selvråderetten og verdiskapningen. Det vises for øvrig til vurderingene i saksutredningen.

Vedtaket konsekvenser for klima og miljø.

Vurdert som ikke relevant for saken.

Innstilling:

Tynset kommunestyre gir støtte til forslagene om at:

- Det generelle forbudet mot salg av statsallmenningsareal videreføres. Dette er viktig for de jordbruksberettigede, for reindrifta og for jakt-, fiske- og friluftinteressene. Store, udelte naturområder har også en verdi i seg selv. Dagens ordning med åpning for utleie av areal og enkelte unntak for salg, videreføres.
- De jordbrukstilknyttede bruksrettene må sikres. Disse rettighetene har stor verdi for den enkelte gårdbruker, for lokalt næringsliv ellers og dermed for bosetning i allmenningsbygdene. Viktige jordbrukstilknyttede bruksretter er bl.a. beite, setring, tilleggsjord og hogst. Bruksrettene må også kunne utvikle seg dynamisk med «tida og tilhøva» og åpne for andre bruksmåter der andre ikke lengre blir brukt.
- Dagens regime for jakt og fiske i statsallmenningene, herunder ordningen med prisrammer, videreføres.
- Fjelloppsynet fortsetter og SNO kjøper tjenester for å sikre lokal administrasjon med riktig kompetanse og tilstrekkelig kapasitet.
- Statskog SF videreføres som grunneier.
- En større del av verdiskapningen blir igjen lokalt.
- Det tas lokale beslutninger om eventuell sammenslåing av fjellstyrer og allmenningsstyrer.

Videre understreker kommunestyret betydningen av at kommunene må sikres aktiv deltakelse i det videre lovarbeidet og politikkutformingene for å styrke den lokale selvvråderetten og verdiskapningen.

Kommunestyret behandlet saken i møte 26.02.2019 :

Tilleggsforslag fra Miljøpartiet De Grønne v/Sindre Sørhus:

Ny del etter siste kulepunkt:

I tillegg støtter Tynset kommunestyre

- mindretallets forslag til § 1-1. Formål.
Forslaget falt med 1 stemme mot 26.
- mindretallets forslag til § 9-1. Tilsyn.
Forslaget falt med 1 stemme mot 26.

Tynset kommunestyre mener det må komme tydeligere fram at verneforskrifter går foran fjelloven.

Forslaget falt med 1 stemme mot 26.

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

Tynset kommunestyre gir støtte til forslagene om at:

- Det generelle forbudet mot salg av statsallmenningens areal videreføres. Dette er viktig for de jordbruksberettigede, for reindrifta og for jakt-, fiske- og friluftsinteressene. Store, udelte naturområder har også en verdi i seg selv. Dagens ordning med åpning for utleie av areal og enkelte unntak for salg, videreføres.
- De jordbrukstilknnyttede bruksrettene må sikres. Disse rettighetene har stor verdi for den enkelte gårdbruker, for lokalt næringsliv ellers og dermed for bosetning i allmenningssbygdene. Viktige jordbrukstilknnyttede bruksretter er bl.a. beite, setring, tilleggsgjord og hogst. Bruksrettene må også kunne utvikle seg dynamisk med «tida og tilhøva» og åpne for andre bruksmåter der andre ikke lengre blir brukt.
- Dagens regime for jakt og fiske i statsallmenningene, herunder ordningen med prisrammer, videreføres.
- Fjelloppsynet fortsetter og SNO kjøper tjenester for å sikre lokal administrasjon med riktig kompetanse og tilstrekkelig kapasitet.
- Statskog SF videreføres som grunneier.
- En større del av verdiskapningen blir igjen lokalt.
- Det tas lokale beslutninger om eventuell sammenslåing av fjellstyrer og allmenningssstyrer.

Videre understreker kommunestyret betydningen av at kommunene må sikres aktiv deltakelse i det videre lovarbeidet og politikkutformingene for å styrke den lokale selvvråderetten og verdiskapningen.